

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ (e-E.Φ.Κ.Α.)

Επαμεινώνδας Ατσαβές

Υποδιοικητής ΕΤΕΑΕΠ, Δικηγόρος LL.M.

Βασικά Μέρη Νέου Ασφαλιστικού Νομοσχεδίου

- Δημιουργία Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-E.Φ.Κ.Α.). Ένταξη Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. στον Ε.Φ.Κ.Α.
- Ψηφιακός Μετασχηματισμός Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-E.Φ.Κ.Α.) – Ψηφιακή Σύνταξη.
- Ασφαλιστικές και Συνταξιοδοτικές Ρυθμίσεις.
- Οργανισμός e-E.Φ.Κ.Α.

Δημιουργία e-Ε.Φ.Κ.Α. – Ένταξη Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. στον Ε.Φ.Κ.Α. – Οργανισμός e-Ε.Φ.Κ.Α.

- Μετονομασία Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.) σε Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.).
- Ένταξη κλάδων επικούρησης και εφάπαξ του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. στον e-Ε.Φ.Κ.Α. με οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια.
- Διοικητική και Οργανωτική Ενοποίηση Φορέων με νέο Οργανόγραμμα.
- Γενική Διεύθυνση Δημοσίου Τομέα – Εναρμόνιση με απόφαση Ελεγκτικού Συνεδρίου.
- Μεταφορά προσωπικού Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. και τοποθέτηση στον e-Ε.Φ.Κ.Α. με ίδια οργανική θέση, βαθμό και μισθό.
- Μεταφορά ασφαλιστικού χρόνου, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των ασφαλισμένων του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. στους κλάδους επικουρικής ασφάλισης και εφάπαξ παροχών του e-Ε.Φ.Κ.Α.
- Εξοικονόμηση πόρων, ανθρώπινου δυναμικού και δημιουργία οικονομιών κλίμακος. Κοινές υπηρεσίες απονομής συντάξεων, κοινό ειδοποιητήριο εισφορών μη μισθωτών, αξιοποίηση χαρτοφυλακίου ακίνητης και κινητής περιουσίας κ.λπ.

Ψηφιακός Μετασχηματισμός e-E.Φ.Κ.Α.

Κυριότερες Ρυθμίσεις:

- Δημιουργία μητρώου ασφαλισμένων του e-E.Φ.Κ.Α., που περιλαμβάνει ηλεκτρονικά τα στοιχεία Α.Μ.Κ.Α., οικογενειακής κατάστασης, έναρξης ή λήξης επαγγελματικής δραστηριότητας κ.λπ.
- Το σύνολο των βεβαιώσεων και πιστοποιητικών που χορηγεί ο e-E.Φ.Κ.Α., σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για τις συναλλαγές των πολιτών με άλλες υπηρεσίες και οργανισμούς, λαμβάνονται αυτόματα σε ηλεκτρονική μορφή.
- Με βάση τα στοιχεία των αρχικά υποβληθεισών Αναλυτικών Περιοδικών Δηλώσεων (ΑΠΔ) επανελέγχεται αυτόματα κάθε μήνα η ασφαλιστική ικανότητα μισθωτών.

- Οι ιατρικές βεβαιώσεις για τη χορήγηση αναρρωτικής άδειας, επιδόματος μητρότητας, επιδόματος ασθενείας και επιδόματος εργατικού ατυχήματος εκδίδονται υποχρεωτικά μέσω του Συστήματος Ηλεκτρονικής Συνταγογράφησης της εταιρείας Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης Α.Ε. (ΗΔΙΚΑ Α.Ε.). Στο Σύστημα Ηλεκτρονικής Συνταγογράφησης δημιουργείται ηλεκτρονικό υποσύστημα υποστήριξης των Κέντρων Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕΠΑ) του e-Ε.Φ.Κ.Α.
- Η χορήγηση παροχών σε χρήμα ολοκληρώνεται μέσω ηλεκτρονικής διαδικασίας. Ισχύει για το επίδομα μητρότητας, το επίδομα ασθενείας, τα έξοδα κηδείας.
- Κοινό ειδοποιητήριο εισφορών μη μισθωτών για τους κλάδους κύριας και επικουρικής ασφάλισης και εφάπαξ παροχών. Τα ποσά που έχουν καταβληθεί μέσω των γραμματίων προκαταβολής εισφορών αφαιρούνται από τις εισφορές που οφείλει ο δικηγόρος για τους κλάδους κύριας και επικουρικής ασφάλισης, εφάπαξ παροχών και υγειονομικής περίθαλψης.

Ψηφιακή Σύνταξη

- Πιστοποίηση Ψηφιακά Διαθέσιμου Ασφαλιστικού Χρόνου. Όλα τα δεδομένα και ατομικά στοιχεία που βρίσκονται στα πληροφοριακά συστήματα των πρώην Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης συγκεντρώνονται έως 30.04.2020 στο πληροφοριακό σύστημα «ΑΤΛΑΣ». Σε περίπτωση που ασφαλισμένος έχει στην κατοχή του φυσικά παραστατικά, τα οποία αποδεικνύουν χρόνο ασφάλισης που δεν έχει ψηφιοποιηθεί ή πιστοποιηθεί ως έγκυρος και δεν αποτελεί δεδομένο του πληροφοριακού συστήματος «ΑΤΛΑΣ», υποχρεούται να καταχωρεί τον επιπλέον χρόνο στην ηλεκτρονική αίτηση και να προσκομίζει εντός δεκαπέντε (15) ημερών τα φυσικά παραστατικά στο υποκατάστημα του e-E.Φ.Κ.Α. του τόπου κατοικίας για έλεγχο, πιστοποίηση και ψηφιοποίηση.
- Οι αιτήσεις για απονομή σύνταξης λόγω γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου, καθώς και οι αιτήσεις χορήγησης επιδόματος τετραπληγίας ή απολύτου αναπηρίας υποβάλλονται υποχρεωτικά με ηλεκτρονικό τρόπο, κατόπιν ταυτοποίησης, στον διαδικτυακό τόπο του e-E.Φ.Κ.Α. Στην αίτηση καταχωρείται υποχρεωτικά έγκυρη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Η οριστικοποίηση της αίτησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του ασφαλισμένου για την ορθότητα των δεδομένων που υποβάλλει και περιέχει τον αριθμό φορολογικού μητρώου (ΑΦΜ) και τον αριθμό δελτίου αστυνομικής ταυτότητας (ΑΔΤ) πριν από την υποβολή της αίτησης για συνταξιοδότηση.

- Σε περίπτωση ασφαλισμένου του Δημοσίου, των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και των ΟΤΑ συμπληρώνεται το Δελτίο Ατομικής και Υπηρεσιακής Κατάστασης (ΔΑΥΚ) πριν από την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης με ηλεκτρονικό τρόπο.
- ΣΤΟΧΟΣ: Έως τον Ιούνιο του τρέχοντος έτους η απονομή του 34,48% των νέων αιτήσεων συνταξιοδότησης θα γίνεται μέσα σε ένα 24ωρο. Έως 1.6.2021 το ποσοστό των συντάξεων που θα εκδίδεται ψηφιακά θα ανέρχεται περίπου στο 90%.

Ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις

Α. ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ

1. Κύρια σύνταξη: Τα ποσοστά αναπλήρωσης από 1.10.2019 για κάθε επιμέρους περίοδο ασφάλισης αποτυπώνονται στον ακόλουθο πίνακα:

ΚΛΙΜΑΚΕΣ ΕΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ		ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΑΠΛΗΡΩΣΗΣ
ΑΠΟ	ΕΩΣ	
0	15	0,77%
15,01	18	0,84%
18,01	21	0,90%
21,01	24	0,96%
24,01	27	1,03%
27,01	30	1,21%
30,01	33	1,98%
33,01	36	2,50%
36,01	40	2,55%
40,01 ΚΑΙ ΑΝΩ ΚΑΤ' ΕΤΟΣ		0,50%

- Με βάση τα νέα ποσοστά αναπλήρωσης προβλέπονται αυξήσεις στους συνταξιούχους που υποβάλλουν αίτηση από 1-10-2020:
 - Από 30,01 έως και 33 έτη: ποσοστό αναπλήρωσης 1,21%.
 - Από 33,01 έως 36 έτη: ποσοστό αναπλήρωσης 2,50% (έναντι 1,59%).
 - Από 36,01 έως 40 έτη: ποσοστό αναπλήρωσης 2,55% (έναντι 1,80%).
 - Από 40,01 και πάνω έτη: προσαυξάνεται κατά 0,5% ανά έτος.
- Από 1.10.2019 οι συντάξεις που έχουν ήδη υπολογιστεί ή και καταβληθεί ή εκκρεμεί ο υπολογισμός τους αναπροσαρμόζονται σύμφωνα με τα νέα ποσοστά αναπλήρωσης. Στις αιτήσεις συνταξιοδότησης που έχουν υποβληθεί μέχρι και 30.9.2019 το ποσό της σύνταξης δεν μπορεί να υπολείπεται του ποσού της σύνταξης που θα απονεμόταν κατά το προϊσχύον καθεστώς. Η διαφορά καταβάλλεται στον δικαιούχο.

Οι επανυπολογισθείσες κύριες συντάξεις που εκδόθηκαν σύμφωνα με τον ν. 4387/2016 υπολογίζονται και πάλι από 1.10.2019, με βάση τα νέα ποσοστά αναπλήρωσης. Σε περίπτωση που το καταβαλλόμενο ποσό είναι μεγαλύτερο από εκείνο του νέου υπολογισμού, ο δικαιούχος εξακολουθεί να λαμβάνει το επιπλέον ποσό. Αν είναι μικρότερο, τότε η σύνταξη αυξάνεται κατά το ένα πέμπτο της πρόσθετης διαφοράς για την περίοδο από 1.10.2019 έως 31.12.2020 και ισόποσα κατ' έτος έως 31.12.2024.
- Βιωσιμότητα έως το 2070 με νέα αναλογιστική μελέτη.
- Κίνητρο παράτασης εργασιακού βίου – εναρμόνιση με την 1891/2019 απόφαση Ολομελείας του ΣτΕ.

2. Επικουρικές Συντάξεις

- Κατάργηση του ορίου 1.300 ευρώ του άρθρου 96 παρ. 4 του ν.4387/2016. Το άθροισμα κύριας και επικουρικής δεν μπορούσε να υπερβαίνει τα 1.300 ευρώ.
- Αυξήσεις μεσοσταθμικά 99,5 ευρώ σε 500.000 περίπου συνταξιούχους. Διατήρηση προσωπικής διαφοράς μέχρι 1.300 ευρώ.
- Συμμόρφωση με την 1890/2019 απόφαση ΣτΕ.
- Αναλογιστική μελέτη μέχρι το 2070.
- Δυνατότητα εξαγοράς και αναγνώρισης χρόνου ασφάλισης στις επικουρικές συντάξεις (μέχρι 3.000 ευρώ), με παρακράτηση του ποσού της επικουρικής σύνταξης.

3. ΕΦΑΠΑΞ

- ❑ Κατάργηση Χρονικών Προϋποθέσεων Απονομής Εφάπαξ – Ενοποίηση διαδικασιών απονομής.
- ❑ Δυνατότητα συνέχισης της ασφάλισης ακόμα και σε ασφαλισμένους που εσφαλμένα είχαν υπαχθεί σε κλάδο ασφάλισης (αρχή τυπικής ασφάλισης).

4. ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ

- ❑ Περικοπή σύνταξης 30% για όλους, για εργασία είτε στο δημόσιο είτε στον ιδιωτικό τομέα. Ηλικιακό όριο για εργασία στο δημόσιο τα 62 έτη.

Β. ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ

1. ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

- Μείωση εισφορών εργοδότη-εργαζομένου: Από 1.6.2020 στις περιπτώσεις πλήρους απασχόλησης οι ασφαλιστικές εισφορές των μισθωτών μειώνονται κατά 0,90 ποσοστιαίες μονάδες ως ακολούθως: 1. Κατά 0,75 ποσοστιαίες μονάδες των ασφαλίστρων υπέρ κλάδου ανεργίας. Η μείωση επιμερίζεται κατά 0,48 ποσοστιαίες μονάδες στο ασφάλιστρο του εργοδότη και κατά 0,27 ποσοστιαίες μονάδες στο ασφάλιστρο του εργαζομένου. 2. Κατά 0,15 ποσοστιαίες μονάδες των ασφαλίστρων υπέρ του Ενιαίου Λογαριασμού για την εφαρμογή Κοινωνικών Πολιτικών (ΕΛΕΚΠ) του άρθρου 34 παρ.4.β του Ν.4144/2013. Η μείωση αυτή αφορά την εισφορά του εργαζομένου.
- Στους ασφαλισμένους που αμείβονται με δελτίο παροχής υπηρεσιών και για τους οποίους προκύπτει ότι το εισόδημά τους προέρχεται από την απασχόλησή τους σε έως δύο φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις του άρθρου 38. Αν η υπαγωγή του ασφαλισμένου στη ρύθμιση της παρούσας παραγράφου αμφισβητείται, μπορούν να υποβληθούν αντιρρήσεις ενώπιον του Ε.Φ.Κ.Α. από οποιονδήποτε συμβαλλόμενο.

2. ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΜΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

- Από 1.1.2020 δημιουργία έξι (6) κατηγοριών εισφορών κύριας ασφάλισης με ελεύθερη επιλογή ασφαλισμένων:

Ασφαλιστικές κατηγορίες	Ποσά εισφορών κύριας σύνταξης σε ευρώ
1 ^η κατηγορία	155
2 ^η κατηγορία	186
3 ^η κατηγορία	236
4 ^η κατηγορία	297
5 ^η κατηγορία	369
6 ^η κατηγορία	500

- Οι νέοι ελεύθεροι επαγγελματίες και αυτοτελώς απασχολούμενοι για πέντε (5) έτη από την έναρξη ασκήσεως του επαγγέλματος καταβάλλουν το ποσό των 93 ευρώ, χωρίς η καταβολή αυτή να αποτελεί ασφαλιστική οφειλή.
- Αναπροσαρμογή εισφορών με τον μέσο ετήσιο γενικό δείκτη τιμών καταναλωτή του προηγούμενου έτους.

- Από 1.1.2020 δημιουργία έξι (6) κατηγοριών εισφορών υγειονομικής περίθαλψης. Ένταξη ασφαλισμένου στην αντίστοιχη κατηγορία με αυτήν της κύριας ασφάλισης:

Ποσά εισφορών σε ευρώ		
Ασφαλιστικές κατηγορίες	ΥΓΕΙΑ ΣΕ ΧΡΗΜΑ	ΥΓΕΙΑ ΣΕ ΕΙΔΟΣ
1η κατηγορία	5	50
2 ^η κατηγορία	6	60
3 ^η κατηγορία	6	60
4 ^η κατηγορία	6	60
5 ^η κατηγορία	6	60
6 ^η κατηγορία	6	60

- Οι νέοι ελεύθεροι επαγγελματίες και αυτοτελώς απασχολούμενοι για πέντε (5) έτη από την έναρξη ασκήσεως του επαγγέλματος το ποσό των 33 ευρώ.
- Κίνητρο ασφάλισης η σταθεροποίηση του ποσού των εισφορών υγειονομικής περίθαλψης από τη δεύτερη κατηγορία εισφορών και άνω.

- Από 1.1.2020 δημιουργία τριών (3) κατηγοριών εισφορών επικουρικής ασφάλισης:

Ασφαλιστικές κατηγορίες	Ποσά εισφορών επικουρικής σύνταξης σε ευρώ (από 1/1/2020 έως 31/5/2022)	Ποσά εισφορών επικουρικής σύνταξης σε ευρώ (από 1/6/2022)
1η κατηγορία	42	39
2η κατηγορία	51	47
3η κατηγορία	61	56

- Από 1.1.2020 δημιουργία τριών (3) κατηγοριών εισφορών εφάπαξ παροχών:

Ασφαλιστικές Κατηγορίες	Ποσά εισφορών εφάπαξ παροχής σε ευρώ
1η κατηγορία	26
2η κατηγορία	31
3η κατηγορία	37

- Από 1.1.2021 προαιρετική ένταξη στους κλάδους επικουρικής ασφάλισης και εφάπαξ παροχών σε ασφαλισμένους που μέχρι τώρα δεν υπάγονταν.

Παράλληλη ασφάλιση

- Πολλαπλές μισθωτές απασχολήσεις: Καταβολή Εισφορών με βάση το άρθρο 38 για το σύνολο των απασχολήσεων.
- Για τους αυτοτελώς απασχολούμενους που παράλληλα ασκούν και ελεύθερο επάγγελμα ή επάγγελμα υπαγόμενο στην ασφάλιση του πρώην ΟΓΑ, καταβάλλεται με ελεύθερη επιλογή του ασφαλισμένου μία ασφαλιστική εισφορά από τις προβλεπόμενες έξι ασφαλιστικές κατηγορίες της παραγράφου 1 του άρθρου 39.
- Για τους μισθωτούς που παράλληλα αυτοαπασχολούνται ή ασκούν ελεύθερο επάγγελμα ή επάγγελμα υπαγόμενο στην ασφάλιση του πρώην ΟΓΑ, καταβάλλεται υποχρεωτικά η ασφαλιστική εισφορά του άρθρου 38, ως μηναία εισφορά μισθωτού και εργοδότη και κατά τα ποσοστά που προβλέπονται στο άρθρο αυτό.

- i. Η ανωτέρω συνολική μηνιαία εισφορά μισθωτού και εργοδότη για την κύρια ασφάλιση του άρθρου 38 δεν είναι δυνατόν να υπολείπεται του ποσού της εισφοράς της δεύτερης ασφαλιστικής κατηγορίας της παραγράφου 1 του άρθρου 39 για τους μισθωτούς που παράλληλα αυτοαπασχολούνται ή ασκούν ελεύθερο επάγγελμα, ή της παραγράφου 1 του άρθρου 40 για τους ασφαλισμένους του πρώην Ο.Γ.Α.
- ii. Ειδικά για τους μισθωτούς που παράλληλα ασφαλίζονται για πρώτη φορά ως αυτοτελώς απασχολούμενοι ή ελεύθεροι επαγγελματίες, η ανωτέρω συνολική μηνιαία εισφορά μισθωτού και εργοδότη δεν είναι δυνατόν να υπολείπεται του ποσού της εισφοράς της πρώτης ασφαλιστικής κατηγορίας της παραγράφου 1 του άρθρου 39. Η ανωτέρω ρύθμιση ισχύει για πέντε (5) έτη από την έναρξη ασκήσεως του επαγγέλματος, κατόπιν υποβολής σχετικής αιτήσεως. Η δυνατότητα καταβολής της ανωτέρω μειωμένης εισφοράς δεν αποτελεί ασφαλιστική οφειλή και δεν αναζητείται.

- iii. Οι μισθωτοί που απασχολούνται παράλληλα ως αυτοτελώς απασχολούμενοι ή ελεύθεροι επαγγελματίες ή σε επάγγελμα υπαγόμενο στην ασφάλιση του πρώην ΟΓΑ έχουν τη δυνατότητα να επιλέγουν, κατόπιν αιτήσεως, υψηλότερη ασφαλιστική κατηγορία εισφορών κύριας σύνταξης της παραγράφου 1 του άρθρου 39 για τους μισθωτούς που παράλληλα αυτοαπασχολούνται ή ασκούν ελεύθερο επάγγελμα ή της παραγράφου 1 του άρθρου 40 για τους ασφαλισμένους του πρώην Ο.Γ.Α. από αυτήν στην οποία υποχρεωτικά υπάγονται. Σε περίπτωση που η συνολική εισφορά του άρθρου 38 υπολείπεται του ποσού της εισφοράς της εκάστοτε ασφαλιστικής κατηγορίας που επιλέγεται, καταβάλλεται η διαφορά από τον ασφαλισμένο. Στην περίπτωση αυτή δεν καταβάλλεται επιπλέον εισφορά υγειονομικής περίθαλψης των παραγράφων 2 και 6 αντίστοιχα του άρθρου 41.
- iv. Μισθωτοί που παράλληλα αμείβονται με δελτία παροχής υπηρεσιών από το φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο οποίο παρέχουν μισθωτή εργασία ή σε συνδεδεμένα με αυτά πρόσωπα κατά την έννοια της περίπτωσης ζ' του [άρθρου 2](#) του Ν. [4172/2013](#) (Α' 167/23-07-2013), εφαρμόζονται αναλογικά ως προς το ύψος, τον τρόπο υπολογισμού και τον υπόχρεο καταβολής της εισφοράς, οι διατάξεις του άρθρου 38.
- v. Όλες οι ανωτέρω ρυθμίσεις εφαρμόζονται και για τους δικηγόρους με έμμισθη εντολή.